

Maatschappelijke Onrust: voorkomen is beter dan genezen: Early warning Signaleringslijst

Maatschappelijke Onrust: voorkomen is beter dan genezen: Early warning Signaleringslijst

Amsterdam, 7 november 2008

DSP – groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam
T: +31 (0)20 625 75 37
F: +31 (0)20 627 47 59
E: dsp@dsp-groep.nl
W: www.dsp-groep.nl
KvK: 33176766 A'dam

Maatschappelijke Onrust: voorkomen is beter dan genezen

Voor een gemeente is het van groot belang om Maatschappelijke Onrust vroegtijdig te signaleren om daarna te proberen het verdere proces van oververhitting voor te zijn en te de-escaleren¹.

Signaleren kan alleen als er voldoende oren, ogen en voelsprietten in wijken en onder specifieke doelgroepen aanwezig zijn. De geschiedenis, diverse voorbeelden en bronnen laten zien dat alleen zo een gemeente vroegtijdig Maatschappelijke Onrust kan herkennen en aanpakken². Signalering vereist dus een goed netwerk en een goede communicatie.

Ideale wijk- en/of doelgroepdeskundigen zijn bijvoorbeeld:

- Actieve bewoners (deelnemers bewoners platform; buurt burgemeester)
- Bestuurders en voorgangers van religieuze organisaties (kerk, moskee)
- Gemeenteraadsleden
- Jeugdzorg/jongerenwerkers
- Politie (wijkagent, buurtregisseur, info-beheerder)
- Redacteuren/medewerkers van lokale/regionale media (radio/tv krant)
- Schoolhoofden/leraren (ook conciërge e.d.)
- Sportverenigingen/speeltuinbeheerder
- Welzijnswerk/opbouwwerk
- Wijk- en buurtbeheer (coördinator/medewerkers/buurtconciërge)
- Winkeliers/middenstand (gericht op specifieke doelgroepen, of met veel kennis over buurt/wijk; denk ook aan de kapper, snackbar, horeca)

Het is van belang een onderscheid te maken tussen

- personen die alleen willen/kunnen signaleren (horen, zien en doorgeven).
- personen die alleen de-escalerend willen/kunnen optreden (actie, doen, optreden).
- personen die beide rollen willen en kunnen vervullen.

Duidelijkheid hierover per persoon en heldere afspraken over de aanpak en grenzen van die aanpak zijn van groot belang. Ook openheid is daarbij belangrijk. Vermeden moet worden dat er geheimzinnigheid over de netwerken ontstaat.

Een goed netwerk kan per wijk en per doegroep beperkt blijven tot enkele personen. Te grote netwerken (meer dan tien personen) blijken vaak log en onwerkbaar te worden.

Van belang is wel dat elke deelnemer aan een netwerk ook weet waar hij/zij op moet letten. Om daar bij te helpen is in het kader van het onderzoek naar Maatschappelijke Onrust³ een vragenlijst Maatschappelijke Onrust samengesteld. Op basis van een eenmalig overleg met VNG en enkele gemeenten (eind 2007) is de lijst nog iets aangevuld.

Overigens – we herhalen het nog maar een keer – gaat het er natuurlijk in de eerste plaats om dat er sprake is van een goed netwerk in buurten en onder doelgroepen. Een netwerk kan prima functioneren zonder de vragen-

Noot 1 Zie hier ook het '[Analysemodel Maatschappelijke Onrust](#)'

Noot 2 Zie: [Bijlageboek Leerzame voorbeelden, historie en literatuur](#) (augustus 2007)

Noot 3 Zie: [Wei Ji en de menselijke maat, onderzoek Maatschappelijke onrust](#) (augustus 2007)

lijst, maar de vragenlijst is zinloos zonder een goed netwerk dat signaleert en vervolgens waar nodig kan de-escaleren.

Signaleringslijst Maatschappelijke Onrust

De vragen uit de onderstaande lijst moeten ingevuld worden door een groep goed ingevoerde personen die thuis zijn in een wijk, of veel kennis hebben over een bijzondere doelgroep. Bij bijzondere doelgroepen denken velen op dit moment aan religieuze of etnische risicogroepen, maar er zijn veel meer groepen die soms aanleiding vormden tot Maatschappelijke Onrust: voetbalvandalen, Hell's Angels, drugsgebruikers, zwervers/dak- en thuislozen, activisten, kampers, hang- en klier jongeren, krakers, etc.. Voor de goede orde: het is niet de bedoeling om in zo'n groep spion te gaan spelen. Integendeel, het gaat er juist om dat met de desbetreffende groep een open communicatie mogelijk is en blijft. Leden van genoemde groepen kunnen dan ook heel goed deel uitmaken van het netwerk. Daar is niks op tegen als dat maar in openheid gebeurt.

Kortom: je maakt gebruik van wijk- en/of doelgroepdeskundigen en deels zullen dat wijkbewoners en leden van de doelgroep zijn.

De vragenlijst vervangt uiteraard niet de analyse van een potentieel problematische situatie, maar is wel een hulpmiddel om tot een afgewogen oordeel te komen.

Werkwijze vragenlijst

Er kan op twee manieren gewerkt worden:

1 Groepsmodel:

Wijk- en/of doelgroepdeskundigen worden uitgenodigd om op een plek bijeen te komen, waarna zij eerst gezamenlijk de wijk/doelgroep helder afbakenen en daarna individueel de lijst invullen. Na optelling van de individuele vragenlijsten volgt een groepsdiscussie. De lijst kan met de hand of met de computer ingevuld worden (gebruik bijvoorbeeld de methodiek Moderatiesessie of Group Decision Room). Automatisering is aan te bevelen, omdat de groep gelijk naar de geprojecteerde uitkomsten van de scores kan kijken (gemiddeldes, standaard deviatie).

2 De vragenlijst wordt aan wijk/doelgroepdeskundigen ter beschikking gesteld. Dat kan gebeuren op papier, web based, of eventueel telefonisch⁴.

De deskundigen vullen periodiek de scorelijst in (1x per jaar, 1x per maand, of na een eerste alarm). Een centrale verwerker kan dan zijn/haar conclusies trekken. Indien nodig wordt de groep wijk/doelgroepdeskundigen bijeengeroepen (groepsdiscussie/oordeel).

In de vragenlijst wordt een onderscheid gemaakt naar blok 1 en 2 (voedingsbodem en achtergronden) en vervolgblokken. De eenvoudigste aanpak is als de wijk - en/of doelgroep deskundigen periodiek alleen de

Noot 4 Dit vereist een telefonische enquête waarbij de geënquêteerde groep deskundigen de vragen invult. Dit is nogal omslachtig en daarom niet aan te bevelen.

eerste twee vragenblokken invullen. Zodra er sprake is van een snelle toename van de 'temperatuur' in een wijk, of binnen een doelgroep, gaat er een alarm af en wordt de scanning/assessment verzaaid met de andere vragenblokken (en komen ook eventueel andere deskundigen in beeld)⁵.

Vragenlijst⁶

Vooraf

Vul in.

Gaat het om een **wijk/buurt/gebied**, of om een **doelgroep/groep mensen** los van een specifiek geografisch gebied?

Wijk

Geef naam en grenzen aan:

.....
.....

Doelgroep

Geef omschrijving in trefwoorden: aantal, type/soort, naam, e.d.

.....
.....

Scoor elke vraag met een cijfer tussen van 1 tot 10.

10 = helemaal mee eens, komt erg veel voor, dit gevaar dreigt, ja.

1= niet mee eens, komt niet voor, gevaar dreigt niet, nee.

Als een vraag niet van toepassing is vermeld dan 'n.v.t.' en als het antwoord op de vraag echt onbekend is, zet dan een vraagteken in het hokje.

Uit elk vragenblok komt een totaalgetal. Deel dit totaal door het aantal ingevulde vragen (n.v.t. en '?' zijn dus 'niet-ingevulde vragen').

N.b. de vragen gelden voor de hierboven benoemde wijk en/of doelgroep. Bij selectie van meerdere wijken en/of doelgroepen dienen ook meerdere vragenlijsten ingevuld te worden (een per wijk/doelgroep).

Noot 5 Zie hier ook het [Analysemodel Maatschappelijke Onrust](#).

Noot 6 De vragenlijst is in een werksessie (04-12-2007) besproken met VNG en enkele gemeenten en daarop iets aangepast. Er is echter nog niet praktisch met de lijst gewerkt. We houden ons aanbevolen voor eventuele ervaringen. Contact: Justin de Kleuver: jdekleuver@dsp-groep.nl en Paul van Soomeren: pvansoomeren@dsp-groep.nl.

Blok 1 en 2

<i>Blok 1: Voedingsbodem:</i>	<i>Score</i>
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake in de genoemde wijk, of bij de benoemde doelgroep, van problemen op het terrein inkomen en/of werkomstandigheden? Denk aan: ontslag, achteruitgang in inkomsten, armoede, arbeidsonrust, economisch zwaar weer. 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake in de wijk, of bij de doelgroep, van ernstige aantasting van het woongenot Denk aan: onzekerheid door sloop/nieuwbouw en renovatie, ernstige verloedering van woningen/woonomgeving, nabije plaatsing van opvangcentra of zeer ongewenste functies (drugs, daklozen, prostituees). 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een bedreiging van de identiteit van de eigen groep, of het eigen gebied? Denk aan specifieke religieuze groepen, voetbalfans, gemeentelijke herindeling 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een bedreiging, aantasting, of bespotting van 'heilige' iconen van de wijk, of groep? Denk aan de ontheiliging van echte heiligen, of heilige plaatsen, of aan het doorbreken van zware taboes. 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een aantasting van fundamentele burgerrechten? Dit geldt vooral groepen mensen; denk aan etniciteit, geloof, seksuele geaardheid e.d. 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een ernstige bedreiging van de veiligheid voor leden van de doelgroep, of in de wijk? Denk aan een plotselinge golf van verkrachtingen, inbraken, geweld (of de angst daarvoor). 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een bedreiging van de veiligheid van kinderen? Denk aan een pedofiel in wijk, of op school, moord/geweld gericht op kinderen. 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van een bedreiging van de vrede of politieke stabiliteit? Denk aan terrorisme dreiging, bom aanslagen, onzekerheid door oorlog, terrorisme(dreiging) of internationale spanningen (speelt meestal nationaal; ga invloed na op wijk/doelgroep) . 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van (een begin van) politiek geïnspireerde protesten op milieu terrein? Denk aan giffabrieken, gevaarlijke stoffen, kappen van bos/aantasten natuur. 	
<ul style="list-style-type: none"> Is er sprake van (sluimerende) onrust over de aantasting van andere zaken/belangen en/of olopemde emoties in wijk of doelgroep? Denk aan: handtekeningenacties (ook online social action), demonstraties, bijeenkomsten/acties. 	
Sub- totaal	

<i>Blok 2 Algemene kenmerken van de wijk/gemeente/doelgroep:</i>	<i>Score</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Handhavinglacune: is er sprake van een situatie waarbij langere tijd geen of nauwelijks sprake was van 'handhaving' van wetten en regels door bijvoorbeeld de politie, of specifieke inspecties, gevolgd door een (sterk) aantrekken van de touwtjes? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Polarisatie en maatschappelijke spanningen: is er sprake van polarisatie tussen groepen en/of polarisatie tussen groepen/wijk en overheid en is er daarbij sprake van toenemende spanningen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Agressie tegen Gezagsdragers: is er recent geweld gebruikt tegen personen met een publieke functie zoals bijvoorbeeld politie, ambulance, brandweer, ambtenaren, leraren, bestuurders/politici, journalisten? (denk naast fysiek geweld ook aan toenemend verbaal geweld) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Stemgedrag: is er sprake van extreem lage opkomstcijfers, of juist van zeer veel stemmers op extreme partijen en/of nieuwe one issue partijen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Voorgeschiedenis: is er sprake van zaken, objecten, thema's die gevoelig/anders liggen in deze wijk of bij deze groep (denk aan een geschiedenis van verzet/protest, korte lontjes, eerdere geweldsexplosies, oplopende emoties)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eerder of lopend beleid: is er sprake van witte vlekken in het beleid, of juist sterk wisselend en ad hoc beleid ten aanzien van de wijk/groep? 	
Sub-totaal	
Totaal blok 1 en 2	
Totale score blok 1 en 2 gedeeld door aantal scores:	

Als het gemiddelde van blok 1 en 2 samen boven de 7 uitkomt dan moeten ook de volgende vragenblokken gescoord worden.

Als het gemiddelde (veel) lager is dan een 7 lijkt een verdiepende analyse vooralsnog onnodig en hoeven onderstaande blokken voorlopig niet ingevuld te worden.

Verdiepingsblokken

Verdiepingsmodules die toegepast worden nadat concrete incidenten hebben plaatsgevonden, of indien de scores in voorgaande twee blokken (voedingsbodem en algemene kenmerken van wijk/doelgroep) erg hoog zijn.

N.b.: bezie welke personen en functionarissen vanaf hier ingeschakeld moeten worden om te scoren. Dit kunnen deels anderen zijn, want dat is afhankelijk van het type incidenten en onrust.

<i>Kenmerken van een of enkele recente incidenten (wat):</i>	<i>Score</i>
• Gewelddadigheid van het incident : is er sprake van een, of enkele, extreem gewelddadige incidenten?	
• Nieuwswaardigheid van het incident/reactie media: is er sprake van een grote nieuwswaardigheid van het (de) incident(en) en/of springen de media er sterk op in (kan ook zijn door gebrek aan ander nieuws)? Komen er veel media/journalisten op af?	
• Politieke Gevoeligheid : is het incident – of zijn de incidenten – op een of andere manier verbonden aan een politiek gevoelig thema?	
• Voorgeschiedenis van het incident : is er sprake van een opvallende voorgeschiedenis (erg lang, extreme standpunten, opvallende mensen bij betrokken, etc.)?	
• Seizoen : is het voor- of najaar (geen vakanties)?	
• Weer : is het mooi/warm weer (geen regen/kou)?	
• Is er sprake van (zeer) gewelddadige modus operandi die bij de/het incident(en) werden/worden toegepast (extreem geweld, wapens, gewonden/doden).	
Totaal	
Totale score van dit blok gedeeld door aantal scores:	

<i>Kenmerken van bij het incident betrokken groepen, zoals daders, slachtoffers, omstanders (wie):</i>	Score
<ul style="list-style-type: none"> • Speciale Slachtoffers: is er sprake van slachtoffers bij een of meer van de volgende groepen: kinderen, bekende Nederlanders, politici, leden koninklijk huis, lokale beroemdheden, of spraakmakende figuren uit een wijk of groep? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkenheid Minderheden: zijn een of meer van de volgende groepen als daders en/of als slachtoffer betrokken bij de/het incident(en): etnische/religieuze minderheden, homo's, asielzoekers? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid Speciale Risico Groepen: zijn een of meer van de volgende groepen betrokken, of komen ze op de/het incident(en) af: voetbalfans/vandalen, Hell's Angels, radicaliserende groepen (extreem links, rechts of religieus), reltoeristen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Integratiegraad van de betrokken groepen: zijn de betrokken groepen, of groepjes zwak geïntegreerd in de (lokale) samenleving en hebben ze (dus) weinig mogelijkheden hun grieven op juridische of democratische wijze voor het voetlicht te brengen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Organisatiegraad betrokken groepen: zijn de betrokken groepen, of groepjes hecht en goed georganiseerd (dus geen los zand)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Korte lontjes: zijn de betrokken groepen of groepjes bekend om hun korte lontjes (eerst slaan, dan praten)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Geen/weinig kansen op de-escalerende en dempende positieve acties van burgers en het maatschappelijk middenveld 	
Totaal	
Totale score van dit blok gedeeld door aantal scores:	

<i>Aanwezigheid van 'crisismakelaars' die een incident vergroten en/of willen benutten voor hun eigen belang</i>	Score
• Media: hebben media in deze situatie (zie vragen boven) belang bij een escalatie?	
• Burgers en maatschappelijke organisaties: hebben bepaalde (groepen) burgers en/of maatschappelijke organisaties in deze situatie belang bij een escalatie?	
• Politici: hebben bepaalde politici in deze situatie belang bij een escalatie?	
• Gezagsdragers: hebben bestuurders, ambtenaren en/of andere gezagsdragers in deze situatie belang bij een escalatie?	
Totaal	
Totale score van dit blok gedeeld door aantal scores:	

<i>Risico- en crisismanagement door de (lokale) overheid:</i>	Score
• Alertheid: is er sprake van een (groot) gebrek aan goede netwerken en informatie over de 'temperatuur' onder de bevolking?	
• Bestuurlijke daadkracht: is er sprake van een weinig daadkrachtig en/of zwalkend bestuurlijk optreden?	
• Communicatie: is er weinig kennis over en daardoor een gebrekkige en slechte risico- en crisiscommunicatie	
Totaal	
Totale score van dit blok gedeeld door aantal scores:	
Totaal generaal	

Zonder netwerk valt er niet te scoren!

De vragenlijst invullen vanuit een ivoren toren is onmogelijk. Het gaat om goede oren, ogen en netwerken in de wijken en bij specifieke doelgroepen. Afhankelijk van het type Maatschappelijke Onrust dat zich ontwikkeld zijn er verschillende personen en functionarissen betrokken in deze netwerken. Als er sprake is van arbeidsonrust moet men gebruik maken van vakbonden of vakbonddeskundigen, bij woon-onrust gaat het eerder om woonconsulenten, een technisch ambtenaar van de dienst Bouwen en Wonen of een functionaris wijk- en buurtbeheer.

Zoals we zagen zijn ideale wijk- en/of doelgroepdeskundigen bijvoorbeeld:

- Actieve bewoners (deelnemers bewoners platform; buurtburgemeester)
- Bestuurders van religieuze organisaties (kerk, moskee)
- Gemeenteraadsleden
- Jeugdzorg/jongerenwerkers
- Politie (wijkagent, buurtregisseur, info-beheerder)
- Redacteuren/medewerkers van lokale/regionale medio (radio/tv krant)
- Schoolhoofden/leraren (ook conciërge e.d.)
- Sportverenigingen/speeltuinbeheerder
- Welzijnswerk/opbouwwerk
- Wijk- en buurtbeheer (coördinator/medewerkers/buurtconciërge)
- Winkeliers/middenstand (gericht op specifieke doelgroepen, of met veel kennis over buurt/wijk; denk ook aan de kapper, snackbar, horeca)

Diverse gemeenten ontwikkelen al netwerken met burgers en maatschappelijke organisaties, die ingezet worden als early warning instrument; extra 'voelhoorns' in de lokale gemeenschap. Het (verder) ontwikkelen van zulke sociale netwerken is belangrijk, want zonder netwerk valt er niet te scoren. Gemeenten kunnen daarbij gebruik maken van instrumenten die in dit verband reeds in enkele andere (grote) steden zijn ontwikkeld (Amsterdamse Draaiboek Vrede, Quick Scan Rotterdam) en in het buitenland (Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Denemarken).

Bestuurlijk draaiboek Vrede

Naar aanleiding van de moord op Van Gogh en de daarna ontstane onrust in Amsterdam, heeft de gemeente een *Bestuurlijk draaiboek Vrede* opgesteld.

Het draaiboek beschrijft de organisatie- en informatiestructuur die in werking wordt gesteld bij crisissituaties en dreigende spanningen. Daarbij kan het gaan om oplopende maatschappelijke spanningen als gevolg van een gebeurtenis in Amsterdam of daarbuiten, meer structureel oplopende maatschappelijke spanning of een crisis met sterke maatschappelijke consequenties en verhoogde onrust.

Dit instrument wordt dus ingezet in situaties waarin het wenselijk is om intensief zicht te hebben op de sfeer in de stad, zodat er adequaat gereageerd kan worden op maatschappelijke onrust of angst. Afhankelijk van de gebeurtenis kunnen de volgende personen en instanties onderdeel uitmaken van het draaiboek: B&W, stadsdeelvoorzitters/raden, gemeentelijke diensten en stadsdelen. Binnen deze samenwerking wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de netwerken die deze personen of instanties hebben, zoals besturen van religieuze organisaties, instituten, scholen, sportverenigingen, etc.

Het hart van het draaiboek bestaat uit drie hoofdactiviteiten.

- Allereerst wordt een thermometer Amsterdam uitgevoerd. Via alle netwerken van de betrokken partners wordt gevraagd om dagelijks een rapport op te maken van de spanningen die er in de stadsdelen leven. Deze rapporten dienen als input voor de acties van de werkgroep.
- Vervolgens worden de dagrapporten via de afdeling Communicatie verspreid naar alle relevante partners.
- Ten slotte coördineert de werkgroep alle maatschappelijke en overheidsactiviteiten die ondernomen worden om de oplopende spanningen te verminderen. Te denken valt hierbij aan herdenkingen, demonstraties, werkbezoeken, lezingen, organiseren van debatten, etc.
- Verder is vereist dat de gemeente en de leden van deze netwerken weten op welke signalen ze moeten letten. Het herkennen van "early warnings" is van groot belang.

Zie verder: draaiboek vrede Amsterdam⁷

Quick scan Rotterdam

Voor de Quick Scan van de gemeente Rotterdam wordt een netwerk van mensen ingeschakeld dat op een of andere wijze weet wat er speelt in de wijken en op straat. De leden van het netwerk hebben hun wortels in de gemeenschap en zijn bovendien in staat om beargumenteerd de sfeer in de omgeving te schetsen. Het netwerk is voortdurend in ontwikkeling – er worden mensen aan toegevoegd die bij nader inzien geschikter blijken. In eerste instantie was de opzet van de gemeente Rotterdam om zeer systematisch de geschikte mensen voor het netwerk in kaart te brengen. Later is het meer organisch gegaan: de gemeente heeft in zijn netwerken gekeken naar personen die binnen het profiel pasten. De eerste keer is de Quick Scan ingezet bij de aanslagen in Londen. Tussen de middag is aan de burgemeester voorgesteld de slag met het netwerk te maken. Aan het einde van de middag was het gezelschap bij elkaar. 's Avonds kon aan de driehoek een advies worden meegegeven. Daarna is het instrument gebruikt tijdens de rellen in de Franse banlieus om na te gaan hoe de 'temperatuur' in de Rotterdamse wijken was⁸.

Noot 7 Zie: www.amsterdam.nl/aspx/download.aspx?file=/contents/pages/7332/draaiboekvrede.pdf

Noot 8 Bron: telefonisch gesprek met programmamanager *Meedoen of achterblijven*, gemeente Rotterdam op 3 april 2007

Frankrijk: ACLEFEU

Terwijl in 2007 in Nederland het kabinet 100 dagen omgeven door pers en lokale politici en bestuurders 'de wijken inging', trokken bezorgde Franse burgers in de periode tussen de banlieurellen in 2005 en de presidentsverkiezingen in 2007 in twee gecharterde bussen 120 steden langs. Dit burgerinitiatief, ACLEFEU⁹ genaamd, is vrijwel onbekend gebleven in Nederland.

ACLEFEU heeft in de periode na de rellen een uitgebreide toer gemaakt door de steden en banlieus met de volgende doelen:

- Het stimuleren van politieke participatie.
Door de buurten in te trekken is getracht etnische Franse burgers over te halen om zich te laten registreren als stemgerechtigde. Het blijkt dat leden van deze doelgroep (die bestaat uit 1,8 miljoen stemmers) vaak niet als zodanig geregistreerd staan. Enerzijds omdat ze denken dat het toch zinloos is om te stemmen, anderzijds omdat ze niet weten hoe ze zich moeten laten registreren en soms niet eens beseffen dat ze überhaupt mogen stemmen.
- Het doen van onderzoek.
Tegelijkertijd is dezelfde burgers gevraagd wat hun grieven waren, waarom ze zo boos en verontwaardigd zijn. Aldus kregen ze de gelegenheid om hun emoties te uiten en aan te geven hoe zij dachten dat hun leven in de voorsteden zou kunnen verbeteren. Een compilatie van wensen is gepresenteerd aan de politiek.

Noot 9 Association Collectif Liberté, Egalité, Fraternité, Ensemble, Unis. Uit te spreken als: assez le feu (stop de brand)

Birmingham: de evaluerende burger

De rellen in Birmingham zijn na afloop geëvalueerd. Bijzonder is dat de gemeente de opdracht tot evaluatie aan een commissie van 'senior citizens' heeft gegeven. Deze groep burgers is speciaal bijeengekomen om de rellen en zijn oorzaken te bestuderen.

In Nederland worden crises en rellen vaak door een beperkte groep adviesbureaus geëvalueerd. Dit heeft het voordeel dat gebruik gemaakt kan worden van expertise op het gebied van crisis- en risicobeheersing en evaluatie. Deze bureaus staan echter per definitie niet met beide benen in de dagelijkse praktijk van een wijk. Waarom zouden we ook in Nederland niet eens gaan experimenteren met het inschakelen van de lokale bevolking bij het evalueren van Maatschappelijke Onrust. Bewoners weten vaak beter wat er in een wijk leeft en welke (historisch gegroeide) gevoeligheden er spelen. Maar nodig dan niet alleen de 'senior citizens' uit om zitting te nemen in zo'n evaluatiecommissie, maar ook jongeren en andere betrokken doelgroepen. Het doel dient dan niet te zijn om één 'objectieve' werkelijkheid te achterhalen, maar om meerdere verhalen, belevingen en derhalve diverse subjectieve werkelijkheden in kaart te brengen. Het achterhalen van grote en kleine verhalen vormde ook de kern van het Franse ACLEFEU initiatief. Aldus kan meer inzicht verkregen worden in de diverse perspectieven en grieven van de bij Maatschappelijke Onrust betrokken partijen. Zulk inzicht helpt om Maatschappelijke Onrust gerichter te kunnen voorkomen en tegen te gaan.

-

DSP – groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam
T: +31 (0)20 625 75 37
F: +31 (0)20 627 47 59
E: dsp@dsp-groep.nl
W: www.dsp-groep.nl
KvK: 33176766 A'dam